

سامانه‌های تأمین و خرید داخلی

مؤلف:

محمود شوقی

www.ketab.ir

دانشگاه علوم انتظامی

۱۳۹۹

انتشارات دانشگاه
علوم انتظامی

سامانه‌های تأمین و خرید داخلی

مؤلف: محمود شوقی

ویراستار علمی: علی اکبر شاه‌حسینی

چاپ یکم: زمستان ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۸۹۰۰۰۰ ریال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز تولید و چاپ معاونت آماد و پشتیبانی ناجا
نشانی: تهران، ابتدای بزرگراه شهید خرازی، خیابان شهید جدی اردبیلی، دانشگاه علوم انتظامی،

تلفن: ۴۸۹۳۱۲۹۳

هر نوع چاپ و انتشار بدون مجوز ناشر، پیگرد قانونی دارد

سرشناسه: شوقی، محمود، ۱۳۳۹ -

عنوان و نام پدیدآور: سامانه‌های تأمین و خرید داخلی / مؤلف: محمود شوقی.

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه علوم انتظامی امین، انتشارات، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۳۰۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۳-۴۷۰-۱

یادداشت: کتابنامه: ص. [۳۰۵] - ۳۰۸.

موضوع: آماد و پشتیبانی

موضوع: آماد و پشتیبانی -- مدیریت - ایران

موضوع: Logistics -- Management -- Iran

موضوع: تدارکات نظامی

شناسه افزوده: دانشگاه علوم انتظامی امین. انتشارات

رده بندی کنگره: ۱۶۸U

رده بندی دیویی: ۴۱۱/۳۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۳۱۲۴۲

پیشگفتار معاونت تربیت و آموزش دانشگاه

سرعت شتابان علم و فناوری همراه با گسترش روزافزون آن به خصوص علوم و فنون مرتبط با دانش پلیسی و به تبع آن، واگذاری مأموریت‌ها و وظایف جدید به افسران پلیس، ما را بر آن می‌دارد برای همراهی با کاروان رشد و توسعه، با نگاه نوین و عالمانه به این مقوله نگریده و در این رهگذر از اندوخته‌های علمی اندیشمندان و صاحب‌نظران بهره‌مند شویم.

در قرن حاضر که عصر دانایی و اصالت دانش می‌باشد، حوزه علوم تخصصی پلیس توانسته است به تناسب نیازهای فراوان بشری و ارتقای توقعات و انتظارات انسانی، گام‌های اساسی برداشته و به پیشرفت‌های زیادی نائل آید. دانشگاه علوم انتظامی به‌عنوان تنها مؤسسه آموزش عالی تربیت افسران پلیس در نظام مقدس جمهوری اسلامی و همچنین مرکز ثقل دانش، بینش و مهارت در علوم پلیسی با دارا بودن دانشکده‌های تخصصی مربوط، وظیفه آموزش و تربیت افسران متخصص را برعهده دارد.

این دانشگاه علاوه بر بهره‌گیری از دانش موجود در دنیا، به تناسب و اقتضای بومی، با استفاده از نظرات حوزه‌های تخصصی پلیس، دست به تولید دانش زده و با تدوین و تألیف منابع آموزشی مورد نیاز، خلأهای علمی خود را پوشش می‌دهد.

دانشگاه علوم انتظامی با تقویت ادبیات و دانش انتظامی، زمینه‌های رشد و توسعه آموزش دانشجویان رسته‌های تخصصی را فراهم نموده است تا پاسخ‌گوی نیازها و انتظارات روزافزون جامعه در حوزه علوم پلیسی باشد. کتابی که پیش روی شما خواننده گرامی قرار دارد، حاصل همین ایده بوده و به دانشجویان عزیز دانشگاه علوم انتظامی، همکاران، اندیشمندان و علاقه‌مندان به حوزه علوم پلیسی تقدیم می‌شود و انتظار می‌رود که با ارائه نظرات اصلاحی خود معاونت آموزش دانشگاه را در راستای ارتقاء و بهبود کیفی کتاب یاری کنند.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: کلیات	۱۳
مقدمه	۱۳
واژه شناسی خرید و تأمین	۱۴
تاریخچه تأمین و خرید در نیروهای مسلح	۱۸
ساختار سازمانی تأمین و خرید در نیروهای مسلح	۲۰
وظیفه تأمین و خرید در نیروهای مسلح	۲۸
ویژگی‌های مؤثر در اتخاذ روش خرید	۲۹
مبانی تأمین و خرید	۳۰
وظایف تأمین	۳۲
وظایف خرید	۳۲
روند تأمین و خرید نیازمندی‌ها	۳۳
سوالات فصل اول	۳۵
فصل دوم: طرح‌ریزی و برنامه‌ریزی تأمین و خرید	۳۷
مقدمه	۳۷
طبقه‌بندی اقلام در نیروهای مسلح	۴۰
طبقه‌بندی اقلام در صنایع	۴۰
طبقه‌بندی اقلام در ناجا	۴۰
نقش برنامه‌ریزی دولت در تأمین نیازمندی‌های نیروهای مسلح	۴۲
راهبرد دولت در واردات کالا	۴۹
برنامه‌ریزی دولت در تولید اقلام غیرنظامی	۵۵
محدودیت‌ها و مقدمات بخش دولتی، تعاونی و خصوصی	۵۹
سوالات فصل دوم	۶۴
فصل سوم: شیوه‌های تأمین و خرید داخلی	۶۵
مقدمه	۶۵
جایگاه واحد تدارکات در سازمان	۶۵
برنامه‌ریزی خرید	۶۸

تمرکز و عدم تمرکز در سازمان‌ها	۶۹
معایب بخش‌گرایی در کار خرید	۷۳
انتخاب شیوه و روش خرید	۷۵
روش‌های خرید	۷۶
عوامل اساسی و مؤثر در اتخاذ روش خرید	۷۷
روش‌های مختلف تأمین	۸۰
خرید متمرکز اقلام مشترک داخلی توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	۸۱
خرید متمرکز اقلام مشترک داخلی توسط نیروها (ارتش، سپاه، ناجا)	۸۲
شیوه‌های خرید	۸۳
مروری بر شیوه تأمین و خرید در نیروی انتظامی	۹۰
سؤالات فصل سوم	۹۳
فصل چهارم: مقررات حاکم بر معاملات دولتی	۹۵
مقدمه	۹۵
بررسی و تحلیل ضوابط و مقررات دولتی	۹۶
انواع معاملات دولتی	۹۷
روش‌های خرید	۹۹
نمونه فرم خام، برگه شرایط و مشخصات شرکت در مناقصه	۱۰۲
انواع مناقصه	۱۰۴
خرید از شرکت‌های دولتی	۱۰۸
خریدهای خارجی	۱۱۰
اموال دولتی	۱۱۱
آشنایی با قانون محاسبات عمومی	۱۱۳
آشنایی با آیین‌نامه معاملات دولتی	۱۱۵
آشنایی با مقررات برگزاری مناقصه‌های نیروهای مسلح	۱۱۶
ضمانت‌نامه‌های بانکی در معاملات دولتی	۱۲۴
قانون مجازات تبانی در معاملات دولتی	۱۲۵
چک و مقررات مربوط به آن	۱۲۵
ضوابط و مقررات مالی پیش‌پرداخت و علی‌الحساب در معاملات دولتی (ن.م)	۱۲۹
آیین‌نامه پیش‌پرداخت و علی‌الحساب	۱۳۰

سؤالات فصل چهارم ۱۳۳

فصل پنجم: نظام اجرایی خریدهای داخلی ۱۳۵

مقدمه ۱۳۵

شناخت منابع خرید کالا و خدمات ۱۳۵

فرایند انتخاب عرضه‌کننده کالا ۱۳۹

مذاکره با فروشندگان کالا و خدمات ۱۴۳

راهبردهای مذاکره ۱۵۵

راه‌کنش‌های متداول در انجام مذاکره توسط خریداران ۱۵۶

قراردادهای داخلی ۱۵۹

انواع قرارداد ۱۶۰

قرارداد خرید ۱۶۱

مقاد قرارداد ۱۶۳

تنظیم قرارداد در سازمان‌های دولتی ایران ۱۷۴

نمونه فرم خام قرارداد ناجا (نمونه‌ای ستاد کل) ۱۷۸

بازبینی قراردادهای ۱۸۵

آشنایی با آیین‌نامه تضمین برای معاملات (قرارداد) دولتی ۱۸۶

مراحل عملی (گردشکار) خریدهای دولتی ۱۸۷

مراحل انجام هزینه‌های دولتی ۱۹۲

سؤالات فصل پنجم ۱۹۳

فصل ششم: نقش و وظایف مأموران و رابطان خرید ۱۹۵

مقدمه ۱۹۵

نقش مأموران خرید در تأمین بهینه اقلام ۱۹۵

وظایف مأموران و رابطان تأمین ۱۹۸

نظام ارتباطی بین تأمین‌کننده و تأمین‌شونده ۲۰۷

نقش هماهنگی عوامل مرتبط با خرید در تأمین مناسب ۲۱۰

سؤالات فصل ششم ۲۱۲

فصل هفتم: واپایش کیفیت در تأمین داخلی ۲۱۳

مقدمه ۲۱۳

فرایند واپایش کیفیت اقلام در نیروهای مسلح	۲۱۳
مفهوم کیفیت	۲۱۴
شاخص‌ترین فعالیت‌های واپایش کیفیت در تأمین داخلی اقلام	۲۱۶
فرایند واپایش کیفیت در ناجا	۲۱۷
دسته‌بندی کلی محورهای زمینه‌های کاری کیفیت اقلام	۲۱۹
بازرسی کالا در تأمین و خرید داخلی	۲۲۲
استاندارد و مشخصات کالا	۲۲۶
مقررات حاکم بر واپایش کیفیت اقلام	۲۳۵
مقررات مشمول واپایش کیفیت اقلام در مقررات برگزاری مناقصات نیروهای مسلح	۲۳۷
اهم مشکلات و نیازمندی‌های واپایش کیفیت اقلام در تأمین نیازمندی‌های ناجا	۲۳۸
سؤالات فصل هفتم	۲۴۱

فصل هشتم: شبکه توزیع کشوری و نقش آن در تأمین داخلی اقلام

مقدمه	۲۴۳
شبکه‌های توزیع	۲۴۳
کانال‌ها و شبکه توزیع	۲۵۱
وضع موجود توزیع در کشور	۲۵۳
اهمیت توزیع و نقش واسطه‌ها در بازرگانی	۲۵۴
چگونگی بهره‌گیری از شبکه‌های توزیع کشوری	۲۵۵
مشکلات نظام توزیع کالا در کشور	۲۵۹
ویژگی‌های نظام توزیع مناسب	۲۵۹
مروری بر توزیع اقلام در ناجا	۲۶۰
سؤالات فصل هشتم	۲۶۱

فصل نهم: آمار و اطلاعات خرید و حسابرسی

مقدمه	۲۶۳
اطلاعات نحوه گزارش‌های تدارکات خرید	۲۶۳
آشنایی با وضعیت قیمت و انواع آن در خرید	۲۷۱
آشنایی با جداول و روش‌های حسابرسی اعتبارات و کالا	۲۸۱
حسابرسی موجودی‌های کالا	۲۸۶
اهمیت انبارگردانی و دلایل حضور حسابرس در آن	۲۸۸

۲۹۰	اقداماتی که حسابرس باید طی مراحل انبارگردانی اعمال نماید
۲۹۴	سؤالات فصل نهم

فصل دهم: خرید و تأمین از صنایع نظامی داخلی ۲۹۵

۲۹۵	مقدمه
۲۹۶	آشنایی با صنایع نظامی کشور و فرایند تأمین کالا از آنها
۳۰۰	اصول حاکم بر فعالیت‌های خرید کالا از صنایع نظامی
۳۰۱	سیاست حاکم بر فعالیت‌های خرید کالا از صنایع نظامی
۳۰۱	فرایند تخصصی فعالیت‌های مدیریت تأمین از صنایع نظامی
۳۰۲	فرایند تأمین کالا از صنایع نظامی در ناجا
۳۰۴	فرایند تهیه و تأمین اقلام تسلیحاتی از صنایع نظامی داخلی
۳۰۴	نکات قابل توجه در تنظیم قراردادهای سلاح و مهمات
۳۰۶	سؤالات فصل دهم

منابع و مآخذ ۳۰۷

۳۰۷	منابع فارسی
۳۱۰	منابع انگلیسی